

Sundhedsstyrelsen

Enhedschef Mads Biering la Cour, Ældre og Demens
Konst. centerchef Dan Brun Petersen, Evidens, Uddannelse og Beredskab

14. maj 2020 • THB/RH

Værnemidler

På statsministerens pressemøde d. 12. maj fremgik det, at Sundhedsstyrelsen fortsat ikke anbefaler raske personer at bære mundbind i det offentlige rum. Derimod blev det antydnet, at værnemidler godt kan være en hensigtsmæssig foranstaltning for personer i risikogruppen. Dette fremgår ligeledes af Sundhedsstyrelsens anbefalinger til personer i øget risiko fra d. 4. maj, hvor det anbefales, at barrierer *eventuelt* og ud fra et forsigtighedsprincip kan benyttes i situationer, hvor ansigt-til-ansigt kontakt ikke kan undgås, fx ved brug af offentlig transport.

Ældre Sagen modtager en del henvendelser fra mennesker i risikogruppen, som er utrygge på grund af uklarheden i anbefalingerne. Det ville derfor være særdeles nyttigt at få en klar udmelding i forhold til, hvorvidt Sundhedsstyrelsen faktisk mener, at brug af mundbind/maske i situationer, hvor tæt ansigt-til-ansigt kontakt ikke kan undgås, er et virksomt og anbefalelsesværdigt smitteforebyggelsestiltag til mennesker i risikogruppen.

I tilfælde af at Sundhedsstyrelsen anbefaler værnemidler til risikogruppen, opfordrer Ældre Sagen til, at der udarbejdes en strategi, der sikrer mennesker i risikogruppen adgang til værnemidler, eksempelvis via egen læge, hjemmeplejen eller hjemmesygeplejen o.a. Den udvidede genåbning af samfundet betyder, at utrygheden for mange i risikogruppen er blevet større i forbindelse med at bevæge sig ud i det offentlige rum. I forlængelse af det henvender flere og flere sig, fordi de ikke har mulighed for at anskaffe sig mundbind/maske. Det kan skyldes, at de ikke tør gå ud, at der fortsat er udsolgt mange steder, eller at de ikke har adgang til køb på internettet. Samtidig er nogle utrygge, idet nogle værnemidler i detailhandlen har vist sig ikke at leve op til de sikkerhedsmæssige krav.

Manglen på værnemidler medfører for nogle bekymringer og frygt og kan have den konsekvens, at man vælger at isolere sig helt. Såvel statsministeren som sundheds- og ældreministeren har gentagne gange udtrykt, at mennesker i risikogruppen betaler den største pris, fordi de fortsat i høj grad skal blive hjemme og generelt passe ekstra godt på sig selv. Ældre Sagen deler denne opfattelse, og det understreger blot behovet for at skabe de bedst mulige vilkår for blandt andet svækkede ældre mennesker under omstændighederne.

Her kan hjælp til adgang til værnemidler være den foranstaltning, der betyder, at man, trods alt, tør bryde sin isolation og gøre nogle af de ting, som er med til at give livskvalitet. Dette er afgørende, særligt ud fra den betragtning, at perioden med disse ekstra forholdsregler for mennesker i risikogruppen ser ud til at blive langvarig.

Værnemidler i hjemmeplejen og på plejehjem

I en artikel d. 10. maj i Jyllands-Posten rejses der tvivl om ansigtsvisirers evne til at beskytte mod smitte i eksempelvis pleje- og omsorgssituationer. Formand for de praktiserende lægers faglige selskab (DSAM) Anders Beich mener således ikke, at der er fagligt belæg for at sidestille mundbind/maske med ansigtsvisir. Kritikken bakkes op af en række fagpersoner, som ligeledes peger på, at ansigtsvisir ikke yder tilstrækkelig beskyttelse, når det anvendes uden maske/mundbind.

Ældre Sagen er glad for, at Sundhedsstyrelsen justerede retningslinjerne d. 23. april, således at sundheds- og omsorgspersonale som udgangspunkt skal bære værnemidler ved eksempelvis hjælp til personlig pleje. Dette kan imidlertid vise sig at være falsk tryghed, hvis sundheds- og omsorgspersonalet risikerer at smitte, fordi et af de anbefalede værnemidler ikke beskytter som tiltænkt.

Ældre Sagen vil derfor opfordre til, at Sundhedsstyrelsen hurtigst muligt afklarer, hvorvidt der er grund til at ændre retningslinjerne således, at det fremgår, at ansigtsvisir ikke kan anvendes alene, men skal bruges sammen med mundbind/maske for at tilvejebringe den rette beskyttelse. En sådan ændring bør ligeledes medføre en revurdering af *Håndtering af COVID-19 - Anbefalinger til personer i øget risiko* samt *Retningslinjer om forebyggelse af smitte med COVID-19 ved besøg på plejecentre*.

Vi får en del henvendelser fra medlemmer, der oplever, at der ikke anvendes værnemidler ved personlig pleje, som retningslinjerne anviser. Vi vil derfor bede Styrelsen præcisere overfor kommunerne, at de skal sikre brugen af værnemidler i henhold til retningslinjerne.

Venlig hilsen

Michael Teit Nielsen
Vicedirektør